

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Anny Elexovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, v právnej veci žalobcu : **K. S. GmbH** so sídlom B.. 144, X. A., S., zast.: *JUDr. M. T.*, advokátom so sídlom L. č. 8, X. B., proti žalovanému : **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky** so sídlom Nová ulica č. 13, 975 04 Banská Bystrica, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v daňovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2006 č.k. 1 S 196/2006-39, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 196/2006-39 zo 7. decembra 2006 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. I/222/5919-46082/2005/991031-r z 21.07.2005 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť právnenmu zástupcovi žalobcu náhradu trov konania 4.000,- Sk v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutím č. I/222/5919-46082/2005/991031-r z 21.07.2005 postupom podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 511/1992 Zb.“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Bratislava I č. 600/250/187359/04/Kert zo dňa 18. novembra 2004, ktorým správca dane s odvolaním sa na ust. § 38d až

38f zákona č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len na účely tohto zákona „zák. č. 289/1995 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobcu o vrátenie dane z pridanej hodnoty v požadovanej sume 6.984.269,80 Sk.

Svoje zamietavé rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že žalobca výzvu správcu dane z 18. augusta 2004 na doplnenie svojho podania, ktorá mu bola doručená v mesiaci august 2004, nespĺnil v stanovenej 15-dňovej lehote.

S námietkou žalobcu, že zo strany správcu dane ide o nulitnú výzvu, nakoľko neobsahovala zákonné náležitosti, a to konkrétne vlastnoručný podpis povereného zamestnanca, ktorého meno, priezvisko a funkcia je uvedená na výzve, žalovaný v odôvodnení nesúhlasil, lebo podľa jeho mienky správca dane dodržal postup uvedený pre obdobné situácie v čl. II. Podpisového poriadku daňových orgánov.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu z 22.09.2005.

Krajský súd ako súd prvého stupňa zamietol žalobu na tom základe, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

Predovšetkým krajský súd z pripojeného administratívneho spisu zistil, že žalobca dňa 4. mája 2004 podal podľa § 38d až 38f zák. č. 289/1995 Z.z. na Daňový úrad Bratislava I. žiadosť o vrátenie dane z pridanej hodnoty za obdobie mesiacov január až december 2003 v celkovej sume 6.984.269,80 Sk. Nakoľko uvedená žiadosť neobsahovala všetky zákonom uvedené náležitosti (najmä neboli priložené originály dokladov preukazujúce úhradu faktúr, absentoval SWIFT kód banky žalobcu a číslo jeho účtu vo formáte IBAN), vyzval žalovaný žalobcu na ich doplnenie v 15 – dňovej lehote s upozornením, že pokiaľ žalobca nebude obsah výzvy rešpektovať, potom sa na jeho podanie bude hľadieť, akoby nebolo podané.

Žalobca však na uvedenú výzvu žalovaného nereagoval. Preto postup žalovaného, kedy rozhodnutím nevyhovel žiadosti žalobcu o vrátenie dane z pridanej hodnoty, krajský súd vyhodnotil, že je v súlade so zákonom, a námietky podané žalobcom vyhodnotil ako právne nedôvodné.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas žalobca odvolanie z 31. januára 2007, prostredníctvom ktorého požadoval, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že sa v plnom rozsahu zrušuje rozhodnutie

žalovaného a súčasne sa žalobcovi priznáva v plnom rozsahu právo na náhradu trov konania.

Podľa žalobcu sú závery krajského súdu nezákonné, nakoľko spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Predovšetkým žalobca nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že predmetná výzva bola podpísaná v zmysle Podpisového poriadku daňových orgánov. Naopak, táto výzva mala podľa § 30 ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb. ako každé rozhodnutie okrem iného obsahovať aj vlastnoručný podpis povereného zamestnanca daňového riaditeľstva alebo správcu dane s uvedením jeho mena, priezviska, funkcie a odtlačok úradnej pečiatky.

V rozpore s uvedeným, k výzve z 18.08.2004 nebol pripojený vlastnoručný podpis uvedenej riaditeľky správcu dane, preto, nakoľko neobsahovala zákonom predpísanú náležitosť, bola podľa žalobcu neplatným rozhodnutím. Podpisový poriadok daňových orgánov nie je podľa mienky žalobcu všeobecne záväzným právnym predpisom, a preto argumentácia žalovaného vychádzajúca z existencie podpisového poriadku je pre prebiehajúce konanie irelevantná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou (právnym zástupcom účastníka konania) v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle § 250ja ods. 3 O.s.p. nariadil pojednávanie (predpokladané dokazovanie na pojednávaní) a po jeho verejnom vykonaní dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p.), a preto ho postupom podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spoj. s § 250ja ods. 4 prvá veta O.s.p. zmenil tak, že pôvodne napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie daňového konanie.

Najvyšší súd sa nemôže v žiadnom prípade stotožniť so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom.

Predovšetkým na tomto mieste najvyšší súd zdôrazňuje, že pre všetky orgány verejnej moci vrátane všeobecných súdov platí výkladové pravidlo

obsiahnuté v čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Najvyšší súd z predloženého administratívneho spisu (o ktorého úplnosti, vzhľadom na povinnosť správnych orgánov predkladať úplné administratívne spisy, nemohol mať pochybnosti) zistil, že správca dane zaslal na základe medzinárodnej poštovej prepravy žalovanému výzvu z 18.08.2004 v slovenskom jazyku, ktorá bola žalobcom prevzatá bez uvedenia dňa prevzatia na medzinárodnej poštovej návratke.

Podľa čl. 47 ods. 4 v spojení s ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky platí, že každý, kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, má od začiatku tohto konania právo na tlmočníka. Uvedené ústavné právo je potrebné vykladať v tom zmysle, že nielen aktívne získaná vedomosť štátneho orgánu o neovládaní slovenského jazyka účastníkom, ale aj iné náznaky, osvedčujúce v každom štádiu konania túto skutočnosť, nútia konajúci orgán verejnej moci, aby preveril schopnosť účastníka, poprípade zúčastnených osôb, komunikovať s ním v slovenskom jazyku.

Dôležitosť tohto postupu vystupuje najmä do popredia v správnom konaní so zahraničnými právnickými osobami, kedy konanie je založené na komunikácii prostredníctvom písomností. Za situácie, kedy prvým procesným úkonom je zaslanie výzvy zahraničnému účastníkovi daňového konania s požiadavkou niečo v stanovenej lehote konkrétne vykonať pod sankciou ukončenia konania s negatívnym výsledkom, je neprípustné v zmysle hore citovaných ústavných práv jednotlivcov, aby takáto výzva bola zaslaná v slovenskom jazyku. V konkrétnej veci by nebolo ani v zmysle § 17 ods. 5 posledná veta zák. č. 511/1992 Zb. prípustné, ak by výzva bola zaslaná iba slovenskému právnenému zástupcovi (s výnimkou výslovne prejavenej vôle daňového subjektu, že tak správca dane má pri doručovaní písomností konať), lebo išlo o uloženie povinnosti daňovému subjektu niečo osobne vykonať (predložiť originály dokumentov v jeho dispozícii a oznámiť iba jemu známe údaje).

Najvyšší súd súčasne zdôrazňuje, že stanovenie 15-dňovej lehoty alebo kratšej na získanie informácií, zhromaždenie a zaslanie listín, poprípade vykonanie iných úkonov relevantných pre slovenské daňové konanie vo výzve zahraničným daňovým subjektom by musel najvyšší súd najmä vzhľadom na doručovacie možnosti poštových úradov a vnútornú organizáciu práce

a vedenia účtovníctva dotknutého daňového subjektu tiež označiť za závažnú procesnú chybu.

Navyše, v zmysle zásady zákonnosti a súčinnosti (§ 2 ods. 1 a 2 zák. č. 511/1992 Zb.) mal správca dane okrem iného v daňovom konaní brať do úvahy zachovanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a takisto zohľadniť všetky skutočnosti, ktoré v daňovom konaní vyšli najavo.

Bolo teda úlohou správcu dane, aby výzvu žalobcovi zaslal v jeho materinskom jazyku, tzn. v nemeckom jazyku (pri určovaní vhodného jazyka bolo vhodné vychádzať napríklad z potvrdenia o stave daňového subjektu z 9. februára 2004). Hoci žalobca na túto skutočnosť vo svojom odvolaní nepoukazoval, je povinnosťou najvyššieho súdu vykonávať výklad právnych predpisov v zmysle Ústavy Slovenskej republiky (viď hore citovaný čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), a k zisteným nedostatkom z hľadiska ústavnej aplikácie prihliadnuť aj „ex offo“ na rozdiel od paušálneho prístupu krajského súdu.

Úlohou súdu, ktorý v správnom súdnictve preskúmava zákonnosť a riadnosť postupu správneho orgánu, je v zmysle § 250 i ods. 3 O.s.p. prihliadnuť na také vady v postupe správneho orgánu, ktoré mohli mať závažný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Ako už bolo hore Najvyšším súdom uvedené, zaslanie výzvy v slovenskom jazyku zahraničnej právnickej osobe, od ktorej evidentne nebolo možné požadovať, aby v stanovenej lehote mohla reagovať na obsah výzvy, takouto chybou je.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností ako aj s prihliadnutím na námietky vznesené žalobcom v jeho odvolaní najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Bude preto úlohou žalovaného premietnuť právne závery do obsahu svojho nového rozhodovania tak, aby výzva na odstránenie nedostatkov žalobcu v jeho žiadosti bola žalobcovi daná na vedomie zrozumiteľným spôsobom.

Najvyšší súd považuje za prekvapujúce správanie právneho zástupcu žalobcu, že namiesto snahy upozorniť správcu dane na nedostatky v jeho výzve (napríklad ním vytýkaný podpis neoprávnenej osoby) formou jednoduchého príspevu, poprípade podaním námietky alebo reklamácie podľa § 50 zák. č. 511/1992 Zb., využil až súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu.

Preto o trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd v zmysle § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 druhá veta O.s.p., podľa ktorého, hoci žalobca bol v konaní úspešný, môže súd rozhodnúť, že sa náhrada trov konania čiastočne neprizná z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Súd posúdil ako dôvod hodný osobitného zreteľa skutočnosť, že dôvod zrušenia rozhodnutia žalovaného súd videl v iných okolnostiach, než v samotnom dôvode žaloby. Preto právnenému zástupcovi nebola priznaná náhrada trov konania v požadovanom rozsahu a pokrýva iba súdne poplatky zaplatené 20.10.2005 a 02.02.2007 v celkovej výške 4.000,- Sk.

Nakoľko žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu náhradu trov priznanú súdom.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave dňa 13. decembra 2007

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: